

Pentru Onoare! Pentru Patrie! Pentru Tricolor!

Nr. 10 (621)
2016

Oastea Moldovei

PUBLICAȚIE EDITATĂ DE MINISTERUL APĂRĂRII AL REPUBLICII MOLDOVA

oastemoldovei@army.md

Stop pericol!

Viață fără pesticide

*Ministerul Apărării în comun cu alte structuri
naționale și internaționale anihilează
deșeurile sovietice*

Citiți pag.6-13

Dar până atunci
emoții, gânduri, lacrimi
și speranțe...

Fiindcă din nou e toamnă, Centrele Militare ale Armatei Naționale au dat start unei noi perioade de încorporare în serviciul militar în termen.

Pag. 2

Drumul KFOR
trece prin Hohenfels

Baza militară din Hohenfels, Germania, a fost gazda exercițiului „KFOR MRE 22” (Mission rehearsal exercise), la care Armata Națională a participat cu un contingent de pacificatori ce urmează să fie detașați în misiunea multinațională din Kosovo.

Pag. 4

Misiuni comune prin
aceleași drepturi

Implementarea Rezoluției
Consiliului de Securitate al ONU
1325 în Republica Moldova

Pag. 16

EXCLUSIV

Stop pericol!
Viață fără pesticide

Ministerul Apărării în comun
cu alte structuri naționale
și internaționale anihilează
deșeurile sovietice

Pag. 7

Pacificatorii

în acțiune la Bulboaca

Pacificatorii din Batalionul 22 de Menținere a Păcii au petrecut activ jumătatea lunii noiembrie în poligonul de la Bulboaca. Câștile albastre au desfășurat ședințe teoretice și antrenamente practice pe timp de zi și la lumina steluțelor.

Pag. 15

Școala
luptătorilor speciali

Este cel mai greu curs de leadership pe bază de voluntariat organizat în Armata Națională, în care cedează mai mult de jumătate dintre pretendenți, încă la etapa de selecție. Vorbim despre Cursul de calificare pentru forțe speciale, organizat de instructori din cadrul Batalionului cu Destinație Specială „Fulger”.

Pag. 14

Militarul la el (a)casă

Nu mai plătesc pentru chirie, dar investesc în propriile necesități. Vorbim despre cele 111 familii de militari care locuiesc în apartamentele de serviciu oferite de Ministerul Apărării, anul acesta.

Pag. 19

ARME & ECHIPAMENTE

HAMVEE Camaradul de luptă al militarilor

Câțiva ani în urmă, Armata Națională a beneficiat de un ajutor considerabil din partea partenerilor americani. Atunci pentru prima dată pe teritoriul Republicii Moldova au apărut renumitele Humvee-uri, mașini militare americane, pe care mulți, din greșeală, le numesc Hummer.

Pag. 22

Cuprins

FOTOREPORTAJ

Dar până atunci emoții, gânduri, lacrimi și speranțe... 2

GEOPOLITICĂ

Drumul KFOR trece prin Hohenfels 4

EXCLUSIV

Stop pericol! Viață fără pesticide 7

VIATA MILITARA

Școala luptătorilor speciali 14

Pacificatorii în acțiune la Bulboaca 15

Militarul la el (a)casă 19

ARMATA ȘI SOCIETATEA

Misiuni comune prin aceleași drepturi 16

ARME & ECHIPAMENTE

HAMWEE. Camaradul de luptă al militarilor 22

Centrul mass-media militară

Șef Centrul mass-media militară –
redactor-șef locotenent-colonel Ion VULPE, tel. 022-252-252

Locțiitor-șef Centrul mass-media militară

maior Sergiu LECA, tel. 022-252-047

Echipa redacțională:

căpitan Inga RADVAN
căpitan Natalia ANDRONACHI
locotenent major Dmitrii VOSIMERIC
plutonier adjutant Vitali IOVU
Angela MUNTEANU
Kateryna RUSSU
Larisa ȚIBULEAC
oasteamoldovei@army.md

tel. 022-252-045, 022-252-047

Secția TV/Radio:

sergent Laurențiu-Vlad GROSSU
locotenent Tatiana COCERVA
locotenent major Dragoș TUREA
ladatorie@army.md
scutulpatriei@army.md
tel. 022-252-019

Centrul mass-media militară or. Chișinău, șoseaua Hîncești, 84

Secția rețele socializare:

maior Viorel GLAVA
Liuba VICOL
tel. 022-252-021

Tipar "ELAN POLIGRAF" SRL,

Adresa: mun. Chișinău, str. Mesager, 7
tel. (373 22) 74-58-00, tel./fax. (373 22) 74-65-00,
e-mail: info@elan.md, www.elan.md

Materialele publicate de „OASTEA MOLDOVEI” reflectă opinia autorilor care s-ar putea să nu exprime poziția redacției. Reluările din „OASTEA MOLDOVEI” trebuie să conțină trimerile la sursă.
„Oastea Moldovei (Revistă)”-
ISSN 1857-3703

Fiindcă din nou e toamnă, Centrele Militare ale Armatei Naționale au dat start unei noi perioade de încorporare în serviciul militar în termen. Această etapă a fost precedată de o serie de manifestații sub egida „Zilei recrutilui”, iar recruții de ieri și tinerii ostași de mâine au aflat o mare parte din secretele vieții cazone, urmînd să asimileze cunoștințe militare în sălile de studiu și centrele de instrucții.

Dar pînă atunci
emoții, gânduri, lacrimi și speranțe...

Drumul KFOR trece prin Hohenfels

Baza militară din Hohenfels, Germania, a fost gazda exercițiului „KFOR MRE 22” (Mission rehearsal exercise), la care Armata Națională a participat cu un contingent de pacificatori ce urmează să fie detașați în misiunea multinațională din Kosovo.

Militarii noștri au activat în cadrul unei companii multinaționale alături de colegii din România și Armenia și au fost antrenați într-un șir de ședințe atât teoretice, cât și practice, cum ar fi controlul mulțimii, fire fobia (fobia de foc), acțiunile efectivului în caz de atac în timpul deplasării, escortarea persoanelor etc. Acțiunile grupului de genști din cadrul contingentului au fost axate pe cercetarea, detectarea, marcarea, identificarea și evaluarea condițiilor de teren și neutralizarea obiectelor explozive în teritoriu, extragerea obiectelor explozive din încăperi prin diferite metode. În faza finală a aplicațiilor, militarii noștri au exersat diferite procedee vizând deblocarea obstacolelor pentru libera circulație (freedom movement), controlul mulțimii (CRC), patrularea zonelor (area patrol) și postul de observare mobilă (mobile OP).

Conform locotenent-colonelului Andrei Țăranu, superiorul contingentului Armatei Naționale la aplicații, pe

parcursul antrenamentelor, militarii din Republica Moldova au dat dovadă de o instruire adecvată și s-au bucurat de succes printre colegii lor din alte state, lucru ce ne face să fim siguri că își vor îndeplini cu brio misiunile de pacificare care urmează.

În opinia sursei citate, militarii Armatei Naționale au avut posibilitate nu doar să facă schimb de experiență cu colegii lor din alte contingente militare, să-și testeze propriile aptitudini în cazul unor situații imprevizibile, dar și să ia decizii prompte în situații concrete, să-și analizeze plusurile și minusurile în interoperabilitate în cadrul unui contingent multinațional. Totodată, prin participarea militarilor moldoveni la exercițiul „KFOR MRE 22”, Armata Națională își sporește nivelul de pregătire pentru operațiuni de menținere a păcii în cooperare cu diferite națiuni.

Plutonierul Nicolae Șved, participant la exercițiu, a ținut să precizeze că este îmbucurător faptul că organizato-

rii aplicațiilor acordă o atenție sporită acțiunilor efectivului în controlul mulțimii. Deși pentru o persoană neinițiată în subiect ar putea să pară un exercițiu nesemnificativ, totuși, în cazul unor violențe, a agresivității sporite a mulțimii, este foarte important ca efectivul să știe cum să se protejeze pe sine, cât și să asigure protecția persoanei puse sub paza efectivului care ar putea fi atacat.

Un alt coleg al său, sergent Marius Eșanu, susține că testul de la Hohenfels nu este decât o continuitate a antrenamentelor desfășurate în unitate. Dânsul specifică că antrenamentele de la Hohenfels s-au desfășurat cu un contingent multinațional și au implicat un efectiv mai mare. În rest, dacă ai o pregătire bună, te descurci și la exerciții multinaționale.

Testul militarilor moldoveni, desfășurat la baza militară din Germania, a demonstrat că nivelul de pregătire al militarilor noștri corespunde rigorilor, iar cei selectați pot

pleca să-și îndeplinească cu cinste misiunea în cadrul unui nou contingent KFOR al țării noastre. Și dacă mulți dintre cei implicați în aceste aplicații erau siguri pe forțele proprii, aplicațiile au venit și ca o confirmare a aptitudinilor pe care le au, fiind și o apreciere dată de experții străini conform standardelor internaționale.

EXCLUSIV

Stop pericol! Viață fără pesticide

***Ministerul Apărării în comun cu alte structuri naționale
și internaționale anihilează deșeurile sovietice***

În pofida faptului că Republica Moldova nu a produs niciodată pesticide, inclusiv poluanți organici persistenți, utilizarea în exces a compușilor chimici cu impact distrugător a lăsat o moștenire, ale cărei consecințe vor fi resimțite mulți ani înainte. Printre pesticidele întrebuințate în agricultură începând cu 1960 se regăsesc cele organoclorurate, enumerate în Convenția de la Stockholm privind poluanții organici persistenți drept deosebit de periculoși pentru sănătate și mediu din cauza toxicității acestora și a potențialului de bioacumulare. Prin urmare, dintre cele 110 tipuri de pesticide importate și folosite în perioada sovietică în Moldova, 49 sunt restricționate sau chiar interzise pentru utilizare.

Problema pesticidelor inutilizabile și interzise s-a acutizat pe parcursul ultimului deceniu și jumătate, fapt ce a plasat această grijă pe agenda de mediu a Republicii Moldova, ca parte a programelor de gestionare a substanțelor toxice și a deșeurilor.

Procesul a fost anevoios de la bun început. Nu a fost deloc ușor să se stabilească priorități și acțiuni concrete în vederea anihilării pesticidelor învechite și a altor substanțe chimice periculoase, până nu s-a văzut o imagine clară a stării lucrurilor. Autoritățile moldovenești au recunoscut că stocarea pe termen lung a pesticidelor inutilizabile și interzise nu era o opțiune potrivită, deoarece au fost identificate o serie de curenți în procesul de reambalare și de depozitare. Ulterior s-a exprimat îngrijorarea cu privire la integritatea și securitatea instalațiilor de depozitare.

Ca urmare a acestor preocupări, începând cu 1997, trei decizii guvernamentale au fost luate în vederea colectării de pesticide și de stocare centralizată.

Cadrul legal al managementului deșeurilor de pesticide

În **1997**, Guvernul Republicii Moldova a adoptat Hotărârea nr. 474 din 21 mai „Privind măsurile de colectare și depozitare centralizată a pesticidelor inutile”. În conformitate cu aceasta, ministerele, departamentele, executivile fostelor raioane și primăriile urmau să întreprindă acțiuni în vederea pregătirii deșeurilor de pesticide pentru colectarea lor centralizată. În majoritatea gospodăriilor agricole s-au inventariat deșeurile existente, în unele cazuri fiind reambalate, s-au întreprins măsuri pentru neadmiterea privatizării depozitelor de păstrare a pesticidelor. Datorită acestor măsuri au fost estimate cantitățile reale de pesticide stocate în depozite. Compoziția chimică a celor mai multe pesticide nu s-a stabilit din lipsă de fonduri. Aceste deșeuri au fost depozitate ani în șir și, sub acțiunea factorilor de mediu, compoziția lor chimică a suferit schimbări, ambalajul s-a deteriorat, dispărând și denumirea.

În **2001**, Executivul a adoptat o altă decizie care să prevadă acțiunile, calendarul și responsabilitățile ministere-
lor implicate, departamentelor și autorităților publice locale în ceea ce privește depozitarea și eliminarea pesticidelor inutile centralizate. În special, a solicitat Ministerului Agriculturii, Ministerului Ecologiei și autorităților locale să selecteze trei-patru depozite în fiecare județ (fosta unitate administrativă în Republica Moldova), unde să fie centralizate deșeurile de pesticide. Ministerul Agriculturii, Ministerul Sănătății, Institutul de Chimie al Academiei de Științe și Departamentul de Standardizare și Metrologie se angajau să participe la investigații de laborator pentru a determina compoziția chimică a pesticidelor și cantitatea de substanță activă. Pe lângă aceasta, Ministerul Agriculturii a primit sarcina de a solicita de la Consiliul Europei un grant pentru a sprijini eliminarea pesticidelor.

“
În prezent, Ministerul Apărării al Republicii Moldova, în numele Guvernului, desfășoară un șir de activități întru lichidarea focarelor de pesticide inutile și interzise, prin cooperare cu Alianța Nord-Atlantică (NATO), Fondul Global de Mediu, Banca Mondială, OSCE și alte organizații internaționale.

În **2002**, Guvernul a adoptat Hotărârea nr. 1543 „Cu privire la măsurile suplimentare pentru depozitarea centralizată și neutralizarea pesticidelor inutile și interzise”, care stipula că Ministerul Apărării și Departamentul Situații Excepționale al Ministerului Afacerilor Interne vor asigura desfășurarea lucrărilor de reambalare, transportare și păstrare a lor până la nimicire. Conform deciziei, cheltuielile pentru realizarea măsurilor preconizate pentru anul 2003 urmau să fie acoperite parțial din Fondul Ecologic Național (770 mii de lei) și de la bugetul de stat.

Toate dispozițiile enumerate mai sus nu au fost puse în aplicare din cauza unor motive obiective și subiective, în special din cauza confruntării și a poziției neclare din partea comunităților și a autorităților locale.

Primele măsuri concrete de redresare a situației au fost înregistrate în 2003, când în baza ultimei hotărâri de guvern (HG nr.1543 din 29 noiembrie 2002), Ministerul Apărării devine responsabil de organizarea realizării programului de distrugere a pesticidelor inutile și interzise și/sau evacuării de pe teritoriul Republicii Moldova (pct.9).

Această solicitare a fost făcută în contextul lipsei capacității de implementare a trei hotărâri anterioare ale Guvernului RM privind distrugerea pesticidelor (HG 474 din 21.05.1997, HG 30 din 15.01.2001, HG 1543 din 29.11.2002).

În **2003**, Guvernul a adoptat Hotărârea nr. 1389 „Cu privire la aprobarea modificărilor și completărilor ce se operează în Hotărârea Guvernului nr. 1543 din 29 noiembrie 2002”. Ministerul Apărării al Republicii Moldova a fost desemnat în calitate de autoritate națională pentru punerea în aplicare a programelor pentru distrugerea pesticidelor inutile stocurilor și/sau pentru evacuarea de pe teritoriul Republicii Moldova. Pentru o eficiență a programelor, Ministerul Apărării cooperează cu structurile de stat la nivel central (Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare, Ministerul Sănătății, Ministerul Mediului etc.) și la nivel local cu administrațiile publice locale.

În prezent, Ministerul Apărării al Republicii Moldova, în numele Guvernului, desfășoară un șir de activități întru lichidarea focarelor de pesticide inutile și interzise, prin cooperare cu Alianța Nord-Atlantică (NATO), Fondul Global de Mediu, Banca Mondială, OSCE și alte organizații internaționale.

Țara noastră s-a aliniat la acțiunile de eliminare a substanțelor chimice periculoase prin aderarea la Convenția de la Stockholm privind poluanții organici persistenți, Convenția Basel privind transportul transfrontalier al deșeurilor, Convenția Rotterdam, prin punerea în aplicare a peste 30 de programe de dezvoltare, strategii și planuri naționale.

În vederea realizării Obiectivului de Parteneriat „Fondul Special de Afectare NATO/PpP pentru distrugerea pesticidelor și produselor chimice periculoase în Republica Moldova”, asumat de către Republica Moldova în cadrul Planului Individual de Acțiuni pentru Parteneriat (IPAP) și Procesului de Planificare și Analiză a Parteneriatului (PARP), pe 22 iunie

2011 la Bruxelles a fost semnat Acordul de implementare între Guvernul Republicii Moldova și Organizația pentru Întreținere și Aprovizionare a Alianței Nord-Atlantice (NAMS) privind distrugerea pesticidelor și produselor chimice periculoase în Republica Moldova.

Trei ani mai târziu, în 2014, este aprobată Hotărârea Guvernului nr. 641 din 30 iulie „Cu privire la aprobarea Planului Individual de Acțiuni al Parteneriatului Republica Moldova – NATO pentru anii 2014-2016 (acțiunea 3.2.3).

Starea stocurilor de pesticide în 2003

Conform datelor prezentate la începutul anului 2003, în Republica Moldova erau oficial 7.395 tone de pesticide inutile și interzise, dintre care:

- **3245 tone** de deșeuri erau dislocate în 424 locuri/depozite în cele două municipii ale republicii, 32 de raioane și UTA Găgăuzia;
- **150 tone** de deșeuri erau depozitate în 45 de locuri în regiunea transnistreană;
- **4000 tone** de deșeuri de pesticide, inclusiv **654,1 tone** de DDT (așa-numitul dust), colectate de pe întreg teritoriul țării, au fost înhumate la poligonul de păstrare a deșeurilor de pesticide din satul Cișmichioi, UTA Găgăuzia (raionul Vulcănești). Acest poligon este considerat obiect strategic național, amplasat la doar câțiva kilometri de hotarele cu Ucraina și România, și doar la câteva sute de metri de râulețul Cahul, care se revarsă în Prut și, ulterior, în Dunărea de Jos.

Etapele Proiectului NATO/PpP privind distrugerea pesticidelor și produselor chimice periculoase din Republica Moldova

Începând cu 2003, au fost puse în aplicare patru faze distincte în cadrul Proiectului NATO/PpP privind distrugerea pesticidelor și produselor chimice periculoase din Republica Moldova.

Prima etapă

Perioada anilor 2003-2008

Au fost excavate și reambalate 3.245 tone de pesticide din 424 locuri/depozite, fiind centralizate în 37 de depozite centrale raionale. Lucrările au fost realizate cu sprijinul financiar al statelor membre și parteneri NATO în valoare de circa 1,27 milioane euro (Guvernul Republicii Moldova, Belgia și România în calitate de state lider, Bulgaria, Republica Cehă, Lituania, Luxemburg, Olanda, Norvegia, Suedia, Turcia, Finlanda). Ministerul Apărării, prin antrenarea a șapte echipe operaționale (circa 720 de militari), create pe baza subunităților de apărare NBC ale Brigăzilor 1,2,3 infanterie motorizate, Regimentului de Rachete Antiaeriene, Companiei protecției chimice independente de la Negrești, Divizionului de Artilerie și tehnicii speciale (35 unități) au reambalat și stocat centralizat 3.245 tone de deșeuri de pesticide din 424 locuri/depozite din municipiile Chișinău și Bălți și raioanele Anenii Noi, Basarabeasca, Briceni, Cahul, Cantemir, Călărași, Căușeni, Comrat (UTAG), Criuleni, Ceadâr-Lunga (UTAG), Cimișlia, Drochia, Dondușeni, Dubăsari, Edineț, Ialoveni, Hâncești, Florești, Fălești, Glodeni, Leova, Nisporeni, Ocnița, Orhei, Rezina, Râșcani, Strășeni, Soroca, Sângerei, Șoldănești, Ștefan Vodă, Telenești, Taraclia, Ungheni, Vulcănești (UTAG).

Etapa a II-a

Identificarea naturii stocurilor deșeurilor de pesticide

În perioada 2005 - 2010, au fost create două laboratoare NATO (Centrul de Stat pentru Atestarea și Omologarea Produselor de Uz Fitosanitar și al Fertilizanților și Universitatea de Stat din Moldova (facultatea de chimie)). De prelevarea probelor s-au ocupat 15 militari, tot ei responsabili de gestionarea proiectului la nivel național. A fost identificată natura și ecotoxicitatea deșeurilor de pesticide pe raioane. Costul proiectului – 298 mii euro, implementat în cadrul Proiectului Știința pentru Pace și NATO.

Etapa a III-a

Evacuarea și distrugerea pesticidelor.

Inițiată în 2007, aceasta e în desfășurare și în prezent.

Din cele **3.245 tone** de pesticide reambalate, **2.306** au fost evacuate de către Armata Națională. În perioada anilor 2007-2008, cu suportul Fondului Global de Mediu și al Băncii Mondiale, au fost transportate și distruse în Franța **1.269 tone** de deșeuri de

pesticide din **15 depozite** centrale raionale din **18 raioane**: Anenii Noi, Basarabeasca, Cahul, Călărași, Comrat, Ceadâr-Lunga, Dondușeni, Drochia, Fălești, Glodeni, Edineț, Ialoveni, Leova, Soroca, Sângerei, Rezi-na, Taraclia, Ungheni.

Alte **170 de tone** de pesticide din depozitele centrale raionale din Cantemir, Căușeni și Ocnița au fost nimicite în anii 2012-2013 în Germania, cu suportul Agenției Cehe pentru Dezvoltare.

În intervalul de timp octombrie 2013 - 11.11.2016 au fost evacuate și distruse la Dabrowa Gornicza, Polonia, **840 tone** din raioanele Anenii Noi, Basarabeasca, Cahul, Călărași, Dondușeni, Glodeni, Ialoveni, Leova, Soroca, Taraclia, Fălești și actualmente din Comrat (UTAG). Acțiunile operaționale se realizează grație sprijinului oferit de companiile SARPI (Polonia) & VEOLIA (Marea Britanie).

Costul lucrărilor pentru exportul, transportarea și distrugerea cantității de **1.260 tone** de pesticide este estimat la circa **2,2 mln euro**. Până în prezent, a fost acumulată suma de **1,7 mln euro** din partea Republicii Moldova, României, Norvegiei, Irlandei, Italiei, Turciei, Republicii Cehe, Finlandei, Estoniei, Belgiei, Bulgariei, Luxemburgului, Letoniei, Poloniei și Japoniei, din totalul de circa **2,2 mln euro** necesare pentru finalizarea proiectului. Recent Slovenia și-a anunțat contribuția de **50 mii de euro**.

Până în 2017 este planificat să fie exportate și lichidate alte **429 tone** de deșeuri de pesticide din raioanele Comrat, Drochia, Ceadâr-Lunga, Ungheni, municipiul Bălți, Sângerei.

Etapa a IV-a

Remedierea suprafețelor contaminate și a consecințelor

Toate patru faze distincte au fost implementate în patru proiecte diferite cu intenția de a aborda problemele de mediu din Republica Moldova, care sunt percepute ca o amenințare la sănătatea publică, stabilitatea socială și dezvoltarea durabilă la nivel local, precum și în întreaga Europă.

Pagini realizate de căpitan Natalia ANDRONACHI

Școala luptătorilor speciali

Este cel mai greu curs de leadership pe bază de voluntariat organizat în Armata Națională, în care cedează mai mult de jumătate dintre pretendenți, încă la etapa de selecție. Vorbim despre Cursul de calificare pentru forțe speciale, organizat de instructori din cadrul Batalionului cu Destinație Specială „Fulger”. „Este un curs în care avansează cei mai puternici, cei care la trei km de marș forțat, cu 55 de kg pe ei, când mușchii renunță, își accelerează forțele printr-un impuls psihologic. Asta îi diferențiază pe luptătorii din forțele speciale de militarii obișnuiți – capacitatea să-și depășească propriile puteri și temeri”, afirmă superiorul cursului de calificare pentru forțe speciale, maiorul Ruslan Varivanov.

Deși condițiile meteorologice nu au fost de partea lor, ceață densă din poligon reducând la zero vizibilitatea sectorului de tragere, militarii care aspiră să poarte ecusonul forțelor speciale au spulberat țintele în ritm cadențat. Timp de șase săptămâni, aceștia sunt învățați să devină lideri excepționali. Principalele categorii de instrucție pe care se axează pregătirea militarilor din forțele speciale sunt: instrucția tactică, topografie, supraviețuire, trageri cu armamentul din dotare, în condiții de teren greu accesibil și împădurit. „La etapa de instruire a subunităților mici, fiecare militar este testat întâi individual, din poziția de comandă, în executarea misiunilor directe, cum sunt: incursiunile, ambuscadele, cercetarea specială, posturile de observare. Este etapa în care militarul e instruit cum să conducă subordonații în misiuni speciale, în condiții stresante, în monitorizare și evaluare permanentă și în lipsa hranei”, explică maiorul Varivanov. Antrenamentele se desfășoară nu numai pe timp de zi, dar și noaptea, luptătorii fiind privați de somn. „Una dintre provocări ține de deplasarea pe azimut, individual, într-un punct situat la 15 -20 de km, pe jos, executată pe timp de zi, dar și pe întuneric. Apoi urmărim cum se execută procedurile de conducere a trupelor, cum se dau și primesc ordinele de luptă”, conchide ofițerul.

„Senzația care te cuprinde este că în următorul moment vei ceda, dar că, totuși, nu poți să o faci până nu îți atingi scopul. Și, astfel, chiar dacă ai căzut într-un genunchi, metaforic vorbind, te ridici și mergi mai departe”, se confesează unul dintre militarii de la cursul de forțe speciale. Pe durata instruirii, luptătorii au purtat fes tip cagulă și și-au strigat cu nume inventate.

Simularea reală a condițiilor de luptă le-a dezvoltat capacitatea de a efectua manevre în cel mai scurt timp. „Am acceptat toate provocările fără ezitare, pentru că în acțiunile cu caracter special nu este loc pentru scuze”, zice alt participant la curs, al cărui nume rămâne în anonimat din motive specifice genului de armă.

Tehnicile și metodele folosite de instructori în pregătirea luptătorilor și desfășurarea operațiilor sunt după tiparele școlilor de peste ocean. În sistemul nostru de instruire s-a introdus pregătirea de acest tip în 2011.

Cursul de calificare pentru forțe speciale este împărțit în trei faze: selecția, lupta subunităților mici, instruirea specialiștilor. Cea de-a treia fază se începe după revelion, iar cursul se va încheia cu evaluarea aptitudinilor fizice și psihice ale fiecărui luptător în cadrul unui exercițiu complex.

Căpitan Inga RADVAN

Pacifictorii în acțiune la Bulboaca

Pacifictorii din Batalionul 22 de Menținere a Păcii au trecut activ luna noiembrie în poligonul de la Bulboaca. Căștile albastre au desfășurat ședințe teoretice și antrenamente practice pe timp de zi și la lumina stelelor. Toate eforturile subunităților de infanterie, artilerie și cercetare s-au soldat cu trageri cu muniție reală de luptă la nivel de grupă, pluton și companie în ultimele trei zile de aflare în câmp.

Despre ce a cuprins programul și dacă s-a dovedit a fi totuși procesul de instruire, ne-a comunicat locotenentul major Vadim Bîrca. „În prima săptămână, efectivul a asistat la ședințele teoretice. Deși frigul și vântul dădeau de înțeles că sunt stăpâni în poligon, comandanții s-au străduit să aducă ceva interesant în expunerile lor, astfel încât soldații și subofițerii să nu-și piardă entuziasmul. În prima zi care a precedat exercițiul complex de respingere a inamicului, corpul de soldați și sergenți a efectuat trageri de luptă individuale din armamentul de infanterie, test pe care militarii l-au susținut cu brio.

O zi mai târziu, pacifictorii au acționat în componența grupelor cu chemarea focului de artilerie, iar fiecare comandant de grupă a cerut sprijinul plutonului antitanc, în scopul de a nimici mașinile blindate ale adversarului. Scenariul exercițiului desfășurat în ultima zi de pregătire a adunat la un loc subunitățile de infanterie, artilerie și cercetare”, a anunțat superiorul aplicațiilor, locotenentul major Vadim Bîrca.

La locul de instruire a grupei în ambuscadă și anume ambuscada în aria urbană l-am întâlnit pe militarul Andrei Cojocar. După cum am putut vedea și, totodată, din cele confirmate de acesta, grupa a ieșit pe aliniamentul de executare a

ambuscadei, atacând prin surprindere grupul izolat al inamicului, pe care l-a nimicit, în final. Acțiunile s-au sfârșit cu rășirea ariei de operații de către trupele învingătoare. Militarul a menționat că pentru o operațiune reușită este nevoie de susținerea cu focul, elementul de asalt și elementul de siguranță.

„Rolul meu era să asigur atât retragerea, cât și înaintarea grupei în dispozitivul inamicului. De regulă, lunetistul acționează în afara ordinilor comandantului și de sine stătător își ocheste țintele prioritare. Importanța războinicilor din umbră nu a fost niciodată subestimată, deoarece aceștia exercită acțiuni extraordinare în lupta împotriva inamicului înarmat. Aceiași lucru pot să afirm și despre mitralieri, a căror misiune este să susțină cu focul la înaintare și la retragere, fapt ce asigură viața întregii grupe pe parcursul intervenției”, a menționat unul dintre actorii principali de la aplicații.

Cu casca pe cap și cu pistolul-mitralieră AKMS, calibrul 7,62 mm în mâini, soldat Ruslan Sceaștlivii s-a deplasat în picioare prin șerpuire până la pista cu obstacole, unde a ajuns târâș sub sârma ghimpată. Sub monitorizarea strictă a superiorilor și doar la comanda acestora, au urmat tragerile din poziția picioare, poziția genunchi, având în față trei ținte. Sceaștlivii este încorporat în Armata Națională din 26 ianuarie. Pentru el, a fost a patra ieșire în poligon.

În timpul exercițiilor de acest fel, militarii noștri dobândesc forțe noi și își îmbogățesc cunoștințele mai vechi, iar testarea din poligon, după cum se știe, este o treaptă sigură a succesului.

Căpitan Natalia ANDRONACHI

Misiuni comune prin aceleași drepturi

Implementarea Rezoluției Consiliului de Securitate al ONU 1325 în Republica Moldova

O instituție a sectorului de securitate și apărare receptivă la problemele de gen întrunește diferite necesități de securitate și justiție ale bărbaților și femeilor și promovează o participare deplină și egală a acestora.

O instituție a sectorului de securitate receptivă la probleme de gen dispune de procese de identificare a unor necesități particulare ale diferitelor grupuri de bărbați și femei din cadrul comunității, apoi întreprinde pași pentru a face față acestor necesități. Într-o instituție a sectorului de securitate receptivă la probleme de gen atât angajații bărbați, cât și angajatele femei sunt prețuiți, promovați și sprijiniți în echilibrarea responsabilităților profesionale și familiale.

Pașii necesari pentru a deveni o instituție mai receptivă la probleme de gen includ efectuarea unei autoevaluări de gen, elaborarea unei politici de gen, analiza procesului de recrutare și descrierea postului de muncă, organizarea instruirii cadrelor în probleme și analize de gen, elaborarea și implementarea unui plan de acțiuni de gen.

Ministerul Apărării al Republicii Moldova acordă o atenție deosebită promovării egalității de gen în sectorul de apărare, propunându-și să transforme instituția în una sensibilă față de problemele de gen, care să promoveze participarea deplină și egală atât a femeilor, cât și a bărbaților.

Procesul de autoevaluare interinstituțională pe dimensiunea de gen în sectorul de securitate și apărare

În vederea onorării angajamentelor asumate la nivel național și internațional privind implementarea Rezoluției Consiliului de Securitate al ONU 1325 privind rolul femeilor în asigurarea păcii și securității, Ministerul Apărării a inițiat, în octombrie 2015, un amplu proces de autoevaluare interinstituțională a dimensiunii de gen în sectorul de securitate și apărare națională, prin completarea unui chestionar elaborat de Centrul de la Geneva pentru Controlul Democratic al Forțelor Armate, cu întrebări specifice pe componenta de gen adresate organelor sectorului de securitate și apărare.

În perioada decembrie 2015-ianuarie 2016, instituțiile din sector au completat chestionarele respective. Întrucât chestionarul de autoevaluare conținea compartimente cu întrebări pe care atât MA, cât alte instituții din sector nu au avut posibilitate să le acopere individual, a fost solicitată asistența partenerilor UN Women și Misiunea OSCE în Moldova.

Cooperarea cu UN Women și Misiunea OSCE în Moldova

Grație suportului acordat în acest proces de către UN Women în Moldova, a fost elaborat *Raportul legislativ cu privire la analiza standardelor internaționale și a cadrului legislativ național în domeniul egalității de gen*. Totodată, datorită susținerii Misiunii OSCE, în Moldova a fost efectuată o analiză amplă a compartimentului *Relații de comunitate*, necesară pentru definitivarea autoevaluării dimensiunii de gen în sectorul de securitate și apărare.

Cooperarea cu Institutul pentru Securitate Incluzivă (Washington)

Totodată, prin intermediul Programului Știință pentru Pace și Securitate al NATO (*Science for Peace and Security Program*), a fost posibilă conectarea Institutului pentru Securitate Incluzivă din Washington DC (ISI) cu Ministerul Apărării al

Republicii Moldova (Institutul pentru Securitate Incluzivă oferă expertiză de ultimă oră pentru guvernele din întreaga lume în proiectarea, implementarea și evaluarea Planurilor Naționale de Acțiune privind femeile, pacea și securitatea. Un element al abordării ISI este facilitarea schimbului de învățare în rândul practicienilor NAP, asigurându-se că cele mai bune practici și lecții învățate la nivel mondial sunt împărtășite și aplicate).

Astfel, în decembrie 2015, reprezentanții ISI au efectuat o vizită de evaluare la Chișinău. Scopul vizitei fiind prezentarea experienței instituției în coordonarea inițiativelor regionale, precum și oferirea de asistență guvernelor și societății civile în consolidarea strategiilor naționale ce vizează implementarea Rezoluției Consiliului de Securitate al ONU 1325. În perioada vizitei, experții ISI au avut parte de întrevăderi separate cu factorii de decizie din cadrul instituțiilor din sectorul de securitate și apărare, organizații naționale și internaționale, precum Misiunea OSCE în Moldova, UN WOMEN, Women Democracy Network, Gender Centru, Women Business Association. Totodată, la 2 decembrie 2015, în incinta CID NATO, a avut loc ședința comună a Grupului de lucru interinstituțional pentru desfășurarea autoevaluării pe dimensiunea gender, iar la data de 3 decembrie 2015 – cu Grupul de Lucru din cadrul Ministerului Apărării.

Urmare a acestei vizite, ISI, în cooperare cu CID NATO și Ministerul Apărării, au elaborat un proiect. Scopul de baza al acestuia fiind pregătirea unui **Plan Național de Acțiuni pentru punerea în aplicare a Rezoluției Consiliului de Securitate al ONU 1325 (PNA) în Republica Moldova**.

Acest proiect a fost lansat cu succes, în data de 6 octombrie 2016, în incinta Guvernului Republicii Moldova, împreună cu alte două proiecte susținute de Programul Știință pentru Pace și Securitate al NATO. Programul este un instrument care contribuie la dezvoltarea dialogului și cooperării cu statele partenere, prin implementarea proiectelor în domeniul științei și inovației. Totodată, acesta reprezintă prima legătură concretă a Alianței cu Republica Moldova.

Proiectul constă din patru faze de implementare:

Nr.	Denumirea
Faza I	Raportul de autoevaluare și planul de selectare a priorităților (<i>Self-Assessment Evaluation Report and Plan Priority Selection</i>)
Faza II	Consolidarea implementării prin punerea în aplicare a schimbului regional de instruire (<i>Strengthening Implementation through Regional Learning Exchange</i>)
Faza III	Crearea unui mecanism de monitorizare și evaluare (<i>Creating a Monitoring and Evaluation System</i>)
Faza IV	Elaborarea Planurilor specifice de implementare pentru instituții cu mecanisme de monitorizare și evaluare corespunzătoare (<i>Creating Ministry - Specific Implementation Plans with Corresponding Monitoring and Evaluation Plans</i>)

Prima fază de implementare a proiectului a fost demarată la 26 octombrie 2016. Pe parcursul a trei zile de workshop, reprezentanții instituțiilor din sector și ai organizațiilor nonguvernamentale interesate au avut ocazia să interacționeze cu experții naționali și internaționali în domeniu, și anume: Zo-

rana Antonijevic, expert regional și membru al comunității de experți ai Securității Inclusive; Sabine Frazier, consilier politic al ONU pentru femei privind guvernarea, pacea și securitatea în Europa Centrală și de Est; Jacqueline O'Neill și Ariel Gordon de la Institutul pentru Securitate Inclusivă din Washington DC; Natalia Albu, profesor al Academiei Militare a Forțelor Armate; Vadim Vieru, expert legal, consultant național, și Valentina Bodrug-Lungu, director Gender Centru.

Experții au pus un accent deosebit pe extinderea cunoștințelor participanților cu privire la provocările mediului de securitate, principiile RCSONU 1325, dar și exemple de implementare a acestei rezoluții de către guverne și societatea civilă din alte țări. Urmează ca în trimestrul II al anului 2017 să fie desfășurată faza a II-a a proiectului care va veni cu mai multe exemple și lecții învățate de la experții regionali în domeniu.

Având în vedere aspectele prezentate, este cert faptul că elaborarea unui Plan de acțiuni, dar și adoptarea acestuia necesită timp, susținere financiară și politică, precum și resurse umane calificate. Totuși, este necesar de menționat că primii pași deja au fost făcuți, acum e importantă implicarea activă și în continuare a instituțiilor din sectorul de securitate și apărare, dar și susținerea organizațiilor nonguvernamentale în acest demers, pentru a facilita punerea în aplicare a *Rezoluției Consiliului de Securitate al ONU 1325* în Republica Moldova.

Elena ȚARĂLUNGĂ,
șef Secție analiză, monitorizare
și evaluare a politicilor, DGPAPA

Militarul la el (a) casă

Nu mai plătesc pentru chirie, dar investesc în propriile necesități. Vorbim despre cele 111 familii de militari care locuiesc în apartamentele de serviciu oferite de Ministerul Apărării, anul acesta. Deși statutul le permite să locuiască în apartament doar pe durata îndeplinirii serviciului militar pe contract, „găzdașii” se declară mulțumiți de facilitățile oferite de instituția militară.

Analizând piața imobiliară din capitală, aflăm că, pentru închirierea unei garsoniere, o familie este nevoită să achite cel puțin 120-150 euro. Timp de câțiva ani, căpitănul Ruslan Cebotari a închiriat un apartament cu o odaie împreună cu familia, în Chișinău. *„Pentru chirie, lunar, scoteam din buzunar 150 de euro, adică mai mult de jumătate din salariu. Din ce îmi rămânea nu reușeam să fac economii pentru locuință”,* declară ofițerul care activează de 15 ani în Orchestra Prezidențială.

Lansarea proiectului Parteneriat public-privat a înlesnit mult situația financiară a militarilor. *„Am primit apartamentul „la cheie”, doar a trebuit să îl mobilăm”,* declară doamna Natalia Moraru, care până acum, împreună cu familia, a locuit într-un cămin de pe teritoriul Ministerului Apărării. Desigur, diferența dintre cele două locuințe de serviciu este colosală. Iar Ana-Maria, fiica interviewatei, de doar opt anișori, este entuziasmată că acum are propria odăiță în care își face temele pentru acasă și se joacă în timpul liber.

De mai bine de jumătate de an, Ludmila Cojocari, președintă a Asociației locatarilor, se ocupă de confortul celor care locuiesc în blocul care aparține armatei. Chiar dacă probleme apar tot timpul, inclusiv legate de calitatea unor lucrări efectuate de compania de construcție, per ansamblu, militarii se declară mulțumiți de condițiile de trai care le sunt oferite. *„Este ca un dar să locuim într-un bloc nou, frumos amenajat, dar am vrea și lansarea de către minister a unui proiect ipotecar, ca să ne rămână locuința în proprietate, după încheierea serviciului militar pe contract”,* afirmă Maria Șaramet, soție de militar.

Pentru chirie, lunar, scoteam din buzunar 150 de euro, adică mai mult de jumătate din salariu. Din ce îmi rămânea nu reușeam să fac economii pentru locuință.

În urma primei tranzacții reușite, s-a ridicat, în 24 de luni, blocul din strada Vasile Lupu 61/1 din capitală, cu 111 apartamente „la cheie”. „Este un succes mare pentru instituția militară, întrucât am reușit să ne atingem unul dintre obiective – asigurarea militarilor pe contract cu locuințe de serviciu”, menționează viceministrul Apărării, Gheorghe Galbura. *„Complexul rezidențial din strada Vasile Lupu, sectorul Buiucani, a demonstrat că Proiectul parteneriat public-privat funcționează. De aceea am decis să mergem mai departe pe această filieră, ca să asigurăm cu locuințe angajații care activează în instituția militară”,* declară viceministrul Galbura.

Proiectul Parteneriat public-privat: când, unde, cum?

Despre Proiectul parteneriat public-privat, datorită căruia a fost construit noul bloc locativ, cunoaștem că a fost lansat în 2014, la inițiativa Ministerului Apărării și care prevede atragerea investițiilor din sectorul privat pentru realizarea proiectelor de interes public. Maiorul Tudor Lașcu, șef Secție construcții și reparații din cadrul Departamentului Dotări, Ministerul Apărării, afirmă că proiectul inițiat de instituția militară este primul de acest gen atât la nivel ministerial, cât și național. Pe scurt, Ministerul Apărării a oferit ce a avut, adică loturi de pământ din proprietate unui partener privat, în schimbul construcției unui bloc pentru familiile militarilor, pe durata îndeplinirii serviciului militar pe contract. *„Este de menționat că Ministerul Apărării nu transmite, dar pune la dispoziție terenul. După finalizarea Proiectului parteneriat public-privat, partenerul economic privat întoarce terenul ministerului, iar ulterior acesta este transmis administrației publice locale”,* explică maiorul Lașcu.

Conform tranzacțiilor efectuate pe piața imobiliară din Republica Moldova, valoarea financiară a fondului de spațiu locativ, care a fost transmis Ministerului Apărării de către partenerul privat, constituie peste trei milioane de euro, pe când valoarea terenului pus la dispoziția companiei de construcție de către minister constituie 1,68 milioane de euro.

Selectarea companiei de construcție are loc prin anunțarea unui concurs, publicat în „Monitorul Oficial”. Procesul este transparent și echidistant. *„Se atrage atenție la calitatea, cantitatea de apartamente oferite, dar și la termenii de realizare a lucrărilor de construcție, garanții, riscuri preluate de companie”,* afirmă maiorul Lașcu. Concursul se organizează în două etape. Inițial, comisia locativă desemnată de Ministerul Apărării solicită și verifică documentele tehnice și financiare despre operatorul economic care se implică în cursă. În comisie activează reprezentanți din Ministerul Economiei, observatori de la Centrul Național Anticorupție, Procuratura Generală, specialiști din toate ramurile din cadrul Ministerului Apărării. *„În cea de-a doua etapă rămân doar companiile de construcții cu cele mai bune oferte pentru noi, ceea ce ar însemna număr mare de apartamente și termen de execuție scurt”,* adaugă aceeași sursă.

Ministerul Apărării a oferit ce a avut, adică loturi de pământ din proprietate unui partener privat, în schimbul construcției unui bloc pentru familiile militarilor, pe durata îndeplinirii serviciului militar pe contract.

Veste bună pentru circa 600 de militari din capitală

Pentru că proiectul lansat în 2014 a avut succes, Ministerul Apărării a anunțat cel de-al doilea concurs pentru selectarea companiei de construcție care să mai ridice un bloc pentru militarii Armatei Naționale, de această dată pe strada Nicolae Testemițanu, 3 din capitală, pe un teren de 3,123 ha. Proiectul blocului prevede 335 de apartamente de serviciu, iar lucrările la acestea urmează a fi finalizate în 23 de luni din momentul eliberării Autorizației de Construcție, estimativ, în trimestrul II al anului 2019. E o veste bună pentru circa 600 de militari din capitală care încă își așteaptă cheile de la locuința de serviciu.

O condiție obligatorie prevăzută în contractul încheiat între cele două părți este prioritatea care se acordă blocului Ministerului Apărării. *„Astfel, în urma încheierii contractului respectiv, au de câștigat ambele părți, Ministerul Apărării adăugând la patrimoniul statului locuințe de serviciu”,* susține ofițerul.

Potrivit maiorului Lașcu, militarii pe contract își vor primi apartamentele de serviciu în ordinea în care sunt înscrși în rând la Direcția cazare a Ministerului Apărării, dar și în urma unor criterii generale înaintate de hotărârea de guvern în acest sens. *„La repartiția locuințelor, se are în vedere componența familiei și se acordă prioritate familiilor cu copii cu dizabilități”*. Pentru înscrierea în listele de solicitanți, este depusă o cerere, la care se anexează o serie de acte ce trebuie reactualizate periodic.

Planul de construcție a locuințelor de serviciu prevede un număr mai mare de apartamente cu una și două odăi. De regulă, cele cu o odaie au câte 33-37 m², cu două odăi – 50-60 m², iar cele cu trei odăi, mai puține la număr, de la 75m².

Cum rămâne cu garnizoanele Bălți și Cahul?

Conform informației oferite de maiorul Tudor Lașcu, pe listele solicitanților de apartamente de serviciu, la Bălți și Cahul se regăsesc 300 și, respectiv, 150 de militari. Problema imobiliară a 18 familii din garnizoana Cahul va fi soluționată până la finele acestui an. *„Ministerul Apărării a procurat apartamentele într-un bloc nou care a fost dat în*

exploatare anul acesta. Urmează să finalizăm lucrările de amenajare a locuințelor, pentru ca acestea să fie transmise „la cheie” beneficiarilor, la fel ca în cazul celor din capitală”. Mărimea garsonierelor procurate de Ministerul Apărării la Cahul e în jur de 50 m².

La Bălți, Ministerul Apărării intenționează lansarea următorului proiect din seria parteneriat public-privat. *„Există câțiva parteneri interesați în inițierea unor astfel de proiecte cu noi. La moment, se perfectează documentele care sperăm să fie aprobate de Guvern în 2017”*, afirmă Lașcu.

„Ca să își facă serviciul bine, militarul nu trebuie să se gândească cum să-și plătească chiria în fiecare lună”, susține viceministrul Galbura, reliefând încă o dată importanța lansării Proiectului parteneriat public-privat în Armata Națională.

Căpitan Inga RADVAN

HUMVEE

Camaradul de luptă al militarilor

Câteva ani în urmă, Armata Națională a beneficiat de un ajutor considerabil din partea partenerilor americani. Atunci pentru prima dată pe teritoriul Republicii Moldova au apărut renumitele Humvee-uri, mașini militare americane, pe care mulți, din greșeală, le numesc Hummer.

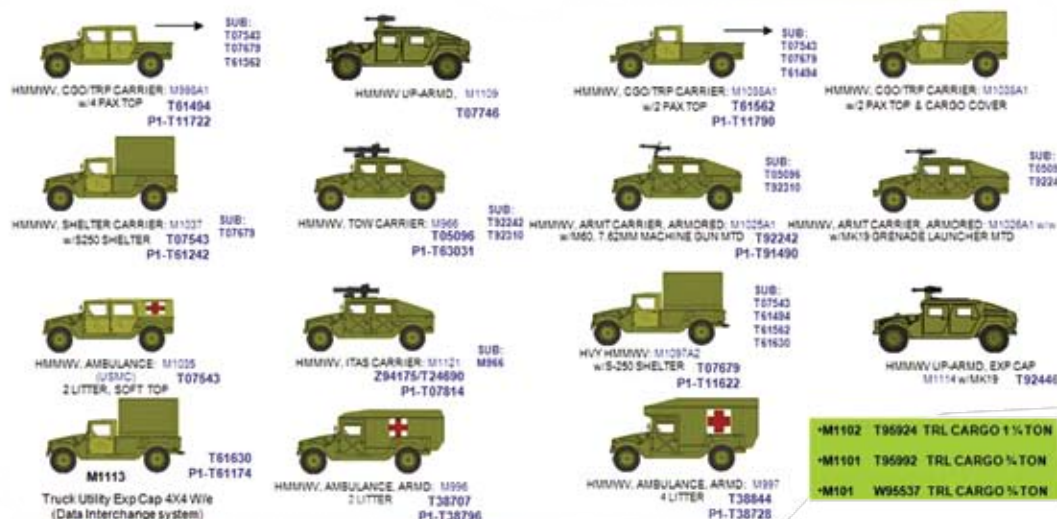
Istoria Humvee-ului a început în 1979, când Pentagonul a lansat un concurs pentru proiectul unui autovehicul ușor operativ-tactic pentru necesitățile armatei, la care au participat nu numai companii din Statele Unite, dar și din alte țări. Deja în luna iulie a aceluiași an, compania American Motors General Corporation (AM General Corp.), un furnizor tradițional de diversă tehnică pentru armata americană, a început realizarea unui model conform cerințelor solicitate. Proiectul de succes (deși succesul a venit mai târziu) a fost denumit HMMWV, care se descifrează High Mobility Multi-Purpose Wheeled Vehicle. Pentru a simplifica această denumire, inginerii foarte repede l-au botezat „Humvee”.

Exact peste un an, în iulie 1980, primul exemplar a fost transportat pentru testări în pustiul Nevada, locul unde se află cele mai multe baze militare secrete ale SUA și unde este testată cea mai nouă tehnică militară. De exemplu, în același timp cu testarea noului vehicul militar, primele zboruri efectuau avionul de vânătoare F-117A și bombardierul B-2, proiectate în cadrul programului „Stealth”. Scopul testării tuturor mașinilor prezentate la concurs era de a selecta cele mai reușite exemplare. După 12 luni de teste complexe, comisia tehnică specială a guvernului SUA a decis semnarea contractelor pentru producerea unor loturi experimentale cu trei companii: AM General, General Dynamics și Teledyne. Lupta finală a început în aprilie 1982. AM General a fost reprezentată de 11 Humvee-uri. Timp de cinci luni, mașinile au stat la dispoziția completă a armatei și a flotei, unde testările militare aveau o singură misiune: de a distruge noua tehnică.

În total, prototipurile au depășit aproape un milion de kilometri prin nisip, mlaștini, zăpadă și munți, au fost supuse unor decalaje mari de temperatură, procedurilor acvatice îndelungate și au fost „atacate” chimic. Punctul în această bătălie a fost pus la 22 martie 1983, atunci când comandamentul armatei americane a semnat un contract cu AM General, care prevedea furnizarea a 55.000 de mașini în următorii cinci ani.

HMMWV

Suma contractului depășea 1,2 miliarde de dolari, ceea ce a fost un record absolut în istoria îndelungată de cooperare între departamentul militar și producătorii de mijloace de transport pe roți. În curând, compania a mai primit o comandă de 15.000 de vehicule, fapt care a mărit suma contractului până la 1,6 miliarde de dolari. Prețul angro al unui Humvee în acea perioadă era de aproximativ 22.000 de dolari.

În aprilie 1983, AM General a început reutilizarea uzinei sale din Mishawaka, statul Indiana, unde cândva se producea legendarul „automobil-soldat” Willys MB, jeep-ul militar american din perioada celui de-al Doilea Război Mondial. Producerea în serie a HMMWV sau AM General M998 a început în ianuarie 1985, iar în septembrie prima partidă de mașini a fost transmisă Diviziei 9 infanterie motorizată a armatei SUA.

HMMWV a debutat în luptă în 1989, în timpul campaniei Statelor Unite în Panama, în operațiunea numită „Just Cause”.

În presă, primele reacții despre Humvee au apărut abia în 1990, după raliul Londra-Beijing, la care au participat două autovehicule de acest model. Publicul larg a reușit să facă cunoștință cu tehnica respectivă doar datorită transmisiunilor televizate ale operațiunii americane „Desert Storm” din Golful Persic.

Humvee a devenit ținta reporterilor tuturor agențiilor de știri. Ei, pur și simplu, s-au îndrăgostit de această mașină. Jurnaliștii o filmau din toate unghiurile posibile: cum se urcă pe o dună, cum coboară de pe ea, intră în tranșeele inamicului și, cu ușurință, sare din ele. Iat-o că „zboară”, lăsând în urmă colb, prin dărâmurile unui buncăr de beton, peste automobilele avariate, spărgând cu zgomot pereții tari ale clădirilor inamicului! Puteai să te îndrăgostești de cele văzute... Humvee-ul apărea pe ecranele televizoarelor în toată lumea. Asta a fost cea mai masivă campanie de publicitate de talie mondială, pentru care producătorul nu a plătit niciun cent.

Continuare în pag. 24

Continuare din pag. 23

Această campanie publicitară a fost cu adevărat de succes. După încheierea războiului, când armata americană a decis să vândă câteva mii de Humvee-uri, considerând nerentabilă transportarea acestora înapoi peste ocean, nu a fost nevoie să aștepte mult cumpărătorii. După cele văzute la televizor, mulți dintre civili au dorit să testeze această „fiară”. Popularitatea autovehiculului a crescut atât de mult, încât în '92 din uzina Mishawaka a ieșit primul HMMWV, în versiunea civilă, pe care constructorii l-au numit „Hummer”.

De menționat că Humvee a fost apreciat pozitiv de către experți și militari nu doar pentru forță și capacitatea de a trece cu ușurință peste orice obstacol. Până în prezent au fost construite zeci de modificații ale acestei mașini, dotate cu diverse tipuri de armament, cum ar fi complexul de rachete antitanc TOW, aruncătorul de grenade automat Mk 19 sau armament de infanterie. Totodată, pe șasiul Humvee a fost construit complexul de rachete antiaeriene Avenger.

Avantajul tuturor modificațiilor HMMWV constă în faptul că acestea au la bază diverse module interschimbabile, care se montează și se demontează foarte ușor și permit într-un timp scurt transformarea, spre exemplu, a unui MEDEVAC într-un punct de comandă mobil.

Până în prezent au fost produse, conform unor date, peste 250.000 de Humvee-uri. Majoritatea dintre ele se află în dotarea forțelor armate SUA. Însă Humvee este folosit nu numai de armata și flota americană, dar și de serviciile speciale, salvatori, pompieri, diverse instituții guvernamentale. Aceste mașini se află în dotarea a circa 50 de armate din întreaga lume, iar țări precum Elveția, Portugalia și China produc propriile modificații.

În pofida multor avantaje față de jeep-urile generației mai vechi, Humvee nu este ideal în calitate de transportator blindat. De aceea, corpul de infanterie marină SUA în 2007 a anunțat intenția de a-l înlocui cu o altă mașină de luptă – MARP. În 2015 compania Oshkosh Corporation a câștigat licitația pentru a furniza armatei americane mașini L-ATV, care treptat urmează să înlocuiască modelul Humvee. Pentru realizarea acestui proiect ambițios, este nevoie de mulți bani și timp, de aceea Humvee-ul rămâne în continuare camaradul de luptă al militarilor americani.

Locotenent major Dmitrii VOSIMERIC

